

Patientinformation

Egenvård vid OPAT (förkortad version) (Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy)

Infektionsmottagningen

Denna information riktar sig till dig som patient och/eller anhörig till person som får intravenös behandling i hemmet med antibiotika eller svampläkemedel. Även hälso- och sjukvårdspersonal kan ha användning av instruktionerna i detta häfte.

Kontaktuppgifter

Vid frågor kring din antibiotikapump vänder du dig:

Vardagar måndag-torsdag kl.8.00–16.30, fredag klockan 8:00-15:00 kontaktas i första hand sjuksköterska på infektionsmottagningen 010-435 56 26.

Övrig tid kontaktas sjuksköterska på infektionsavdelning 27, 010-435 02 72.

Skulle du bli akut sjuk – ring 112!

Infarter

Antibiotikan ges rakt in i blodet via en så kallad central infart, den vanligaste sorten är en så kallad PICC-line. Se nedan för utförligare beskrivning.

PICC-line (perifert insatt central kateter)

Det är en tunn, mjuk slang som ligger i en ven som går från överarmen och slutar precis ovanför hjärtat.

PVK / Midline (perifer venkateter)

Är en tunn kateter som förs in i en ven, sitter oftast i armveck, på underarmen eller på handen.

Skötsel av centrala och perifera infarter

Det är viktigt att du inspekterar din infart dagligen. Ta som vana att varje dag titta och känna på huden runt din PICC-line. **Vänta med att använda PICC-line och kontakta oss om huden är ilsket röd, svullen, öm, varm eller ser infekterad ut.**

Förbandet byts vid dina återbesök på infektionsmottagningen, för central infart eller Midline var 7:e dag. Byte av PVK infart var 3:e dag.

Förbandet ska vara helt och sitta tätt mot huden. Har det lossnat, läckt ut vätska eller blod under förbandet behöver det bytas.

Det går bra att duscha med centrala och perifera infarter, men försök att täcka dem med plast och tejp eller håll dem undan från duschstrålen. Vi rekommenderar inte att du badar i vatten eller bastu under tiden som du har en infart på grund av infektionsrisken.

I skötseln ingår också att man spolar infarten, vilket görs i samband med byte av antibiotikapump.

Antibiotikapumpen

Din antibiotika kommer i form av en infusionspump. Dosen är förberedd och klar för användning. Infusionspumpen är en plastbehållare med en slang som du kopplar till din infart, det förekommer ingen elektronik.

FolFusor LV10

Antibiotikapumpen FolFusor LV 10 innehåller det läkemedel som din läkare har ordinerat. När pumpen är kopplad till din infart startar behandlingen automatiskt och läkemedlet ges långsamt och jämnt direkt in i blodet. Pumpen är helt tyst och slutar av sig själv när all medicin har getts. Pumpen är endast för engångsbruk och byts en gång per dag.

Den mjuka ballongen i pumpen är fylld med läkemedel och krymper långsamt ihop, vilket gör att läkemedlet pressas genom slangen och in i kroppen. I slangens ände finns en liten regulator som styr hur snabbt läkemedlet förs in i blodet. Infusionens hastighet beror alltså både på trycket från ballongen och på motståndet i regulatorn.

När ballongen är tom, slutar infusionen automatiskt. Det är dock helt normalt att det finns läkemedel kvar i pumpen när den kopplas bort – särskilt om den ska bytas ut mot en ny.

De vågräta eller lodräta markeringarna på plasthöljet hjälper dig att se att infusionen fungerar som den ska – du kan följa hur ballongen långsamt krymper. Om du är osäker på om infusionen pågår kontakta ansvarig vårdpersonal.

Hantering

I vardagen kan du fortsätta med dina vanliga aktiviteter, men undvik att utsätta pumpen för extrem värme eller kyla. Skydda pumpen mot direkt solljus, då läkemedlet kan vara känsligt för både ljus och värme. Använd alltid den medföljande bärväska för att skydda pumpen.

Pumpen tål vattenstänk men får inte nedsänkas i vatten eller utsättas för en direkt vattenstråle. Skydda pumpen med en plastpåse och placera den utanför duschen.

Placera pumpen ovanpå täcket eller på nattduksbordet när du sover. Undvik att ha den under täcket eller kudden, eftersom det kan bli för varmt för läkemedlet. Du kan träna med pumpen inkopplad. Det är mycket viktigt att den vita regulatorn är fasttejpad mot huden.

Resa

Planerar du en resa under din behandlingstid, kontakta infektionsmottagningen för mer information om tillvägagångssätt. Det går bra att flyga med pumpen i en tryckreglerad kabin.

Hygien

En av de absolut viktigaste aspekterna i din egenvård är att du är noggrann med hygien i samband med att du använder din infart.

Det finns en risk att bakterier förs över från händer eller omgivningen till din infart och det finns en risk att bakterierna tar sig in i blodbanan via infarten och orsakar sjukdom. Därför ska du inför varje gång du hanterar din infart tvätta händerna med tvål och vatten, torka dem ordentligt torra och sedan sprita med medföljande handsprit (se bild nedan hur du spritar händerna). Var noga med att skilja på "rent" och "smutsigt". Tar du exempelvis i din mobiltelefon efter att du spritat händerna, så är de inte längre rena och du bör sprita händerna igen.

God hygien innebär:

1. Tvätta händerna noga med tvål och vatten ända upp över handlederna. Torka med nytvättad handduk eller papper som inte luddar.
2. Efter handtvätt och när händerna är ordentligt torra ska du sprita dem med handsprit. Ta generöst med handsprit och gnid in tills händerna är torra. Tänk på att komma åt mellan fingrarna, runt tummarna och under naglarna (se bild nedan).

Infektion i infarten

Infarter i blodet är en infektionsrisk eftersom det är en "väg rakt in i blodet". Bakterier kan vandra in via instickstället och orsaka en lokal infektion i huden och i värsta fall spridas och orsaka sepsis. Det är därför ytterst viktigt med god hygien vid all hantering av PICC-line, midline/PVK, förlängningsslang och antibiotikapumpen. Se även till så att plastförbandet alltid hålls intakt. Förstärk gärna förbandet med extra plast vid behov.

Symtom:

- Feber och/eller frossa.
- Rodnad, svullnad och/eller öm hud kring instickstället (lokal infektion).
- Var eller vätskebildning kring insticksstället (lokal infektion).

Åtgärd:

- Kontakta infektionsmottagningen eller infektionsavdelningen. Se kontaktuppgifter.
- Beroende på problemet kan behandling ges i samband med ditt nästa återbesök.